

GS-091

IV Semester B.C.A./B.H.M. Examination, May/June 2019

LANGUAGE - SANSKRIT - Paper - IV
Charudattam and Scientific Literature
(F+R) (CBCS) (2015-16 & Onwards)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

Instructions : (i) Answer in Sanskrit/Kannada/English.
(ii) Q.No. I should be answered in Sanskrit only.

I. समीचीनम् उत्तरं चिनुत । 10x1=10

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Choose and write the **correct** answer.

1. भासनाटकानां प्रथमः सम्पादकः कः ?

- (a) वेङ्कटशास्त्री (b) शङ्करशास्त्री (c) गणपतिशास्त्री (d) सोमशास्त्री

2. चारुदत्तनाटकस्य नायकः कः ?

- (a) चारुदत्तः (b) मैत्रेयः (c) सज्जलकः (d) शकारः

3. चारुदत्तनाटकस्य नायिका का ?

- (a) वसन्तसेना (b) ब्राह्मणी (c) मदनिका (d) रदनिका

4. चारुदत्तनाटके कति अङ्काः सन्ति ?

- (a) दश (b) द्वादश (c) त्रयोदश (d) चत्वारः

5. चारुदत्तस्य चेटी का ?

- (a) मदनिका (b) विच्यित्तिका (c) ब्राह्मणी (d) रदनिका

6. विदूषकस्य नाम किम् ?

- (a) मैत्रेयः (b) आत्रेयः (c) दत्तात्रेयः (d) सज्जलकः

7. विभवानुवशा का ?

- (a) गणिका (b) भार्या (c) दारिका (d) स्नुषा

P.T.O.

8. वसन्तसेना कस्मिन् अनुरक्ता आसीत् ?
 (a) शकारे (b) विदूषके (c) चारुदत्ते (d) संवाहके
9. चारुदत्तस्य मित्रं कः ?
 (a) विदूषकः (b) सज्जलकः (c) संवाहकः (d) कर्णपूरः
10. राजश्यालः संस्थानकः कः ?
 (a) चारुदत्तः (b) शकारः (c) विदूषकः (d) सूत्रधारः

II. चारुदत्तनाटकस्य प्रथमाङ्कस्य कथासारांशं लिखत।
 ಚಾರುದತ್ತ ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮಾಂಕದ ಕಥೆಯ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
 Write the summary of the story of the 1st act of Charudattam.

1x10=10

अथवा/ಅಥವಾ/OR

भासस्य देश-काल-ग्रन्थान् अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत।
 ಭಾಸನ ದೇಶ-ಕಾಲ-ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.
 Write an essay on place-date and works of Bhasa.

III. द्वयोः लघुटिप्पण लिखत।
 ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
 Write short notes on **any two** of the following.

2x5=10

1. वसन्तसेना।
2. शकारः।
3. विदूषकः।
4. स्थापना।

IV. द्वयोः श्लोकयोः अनुवादं कृत्वा विवृणुत।
 ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿರಿ.
 Translate and explain **any two** of the following.

2x6=12

1. परिचिततिमिरा मे शीलदोषेण रात्रि-
 -बहुलतिमिरकालास्तीर्णपूर्वा विघट्टाः।
 युवतिजन समक्षं काममेतन्नवाच्यं
 विपणिषु हतशेषा रक्षणः साक्षिणो मे ॥

2. अद्यास्य भित्तिषु मया निशि पाटितासु
छेदात् समासु सकृदर्पितः काकलीषु ।
काल्यं विषादविमुखः प्रतिवेशवर्गो
दोषांश्च मे वदतु कर्मसु कौशलं च ॥
3. भवांस्तावदविश्वासी शीलज्ञो मम नित्यशः ।
किं पुनः स कालजीवी वञ्चनापण्डितो जनः ॥
4. विभवानुवशा भार्या समदुःखसुखो भवान् ।
सत्त्वं च न परिभ्रष्टं यद् दरिद्रेषु दुर्लभम् ॥

V. द्वयोः वाक्ययोः ससन्दर्भं विवृणुत ।

2x4=8

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿರಿ.

Annotate **any two** of the following.

1. स्थितः शरीरेण मृतः स जीवति ।
2. कलेति शिक्षिता आजीविकेदानीं संवृत्ता ।
3. असत्पुरुषसेवेव दृष्टिर्निष्फलतां गता ।
4. गुणवान् रक्षितव्यो भवति ।

VI. (a) भारतीयगणितशास्त्रे प्रसिद्धगणितज्ञान् अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

1x10=10

ಭಾರತೀಯ ಗಣಿತ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಗಣಿತಜ್ಞರನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on the famous Mathematicians in the field of Indian Mathematics.

अथवा/ಅಥವಾ/OR

भारतीय आयुर्वेद वैद्यशास्त्रे प्रसिद्ध वैद्यशास्त्रज्ञान् अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

ಭಾರತೀಯ ಆಯುರ್ವೇದ ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on the famous physicians in the field of Indian Ayurveda Shastra.

2x5=10

(b) द्वयोः लघुटिप्पणीः लिखत ।

ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two** of the following.

- (1) नागार्जुनः ।
- (2) खगोलविज्ञानम् ।
- (3) वाग्भटः ।
- (4) ब्रह्मगुप्तः ।